

SAMBOKA – SUOMALAIS- URGILAINEN TEKOKIELI

Risto Kupsala (risto@kupsala.net)

Oulussa
6.7.2024

TEKIJÄSTÄ

- Ensi kosketukseni keinotekoiseihin kieliin oli *Tarun sormusten herrasta* sivuilla teininä.
- Aloin laatia omia kieliä vasta täysi-ikäisenä, kun tutustuin esperantoon.
- Tunnetuimmat kieleni ovat **pandunia** (2007 alkaen) ja **samboka** (2009 alkaen).
- Opintoni
  - FM tietojenkäsittelytieteestä (2008)
  - FM suomen kielestä (2023)

SAMBOKAN IDEA

Sambokan on määrä olla aidon oloinen kantauralista polveutuva kieli.

Sen on tarkoitus olla suomalais-ugrialaisten kielten välimuoto: toisaalta se muistuttaa itämerensuomalaisia kieliä, toisaalta unkaria ja muitakin.

Samboka on ainakin periaatteessa välikieli. Se yksinkertaistaa ja pelkistää sukukielistä lainaamiaan kielenpiirteitä.

Suomalais-ugrilainen esperanto!

Näyte sambokasta

- *Se ne vois olni tod!*
- *Igen. Se oles jukte.*
- *Mi?*
- *Jukte oles sen pelen
valeh, ami toltes
küsimit edve.*
- *Ja seit me kalastemi
tana?*
- *Ne, aga kalastemi, amiksi
se oles sepa.*

Suomennos

- *Se ei voi olla totta!*
- *Niin. Se on tarua.*
- *Mitä?*
- *Taru on sen lajin valhe, joka tuo kysymykset esiin.*
- *Ja niitähän me kalastamme täällä?*
- *Ei, vaan kalastamme, koska se on kaunista.*

KIELEN RAKENNE

Samboka yhdistää suomalais-ugrilaisten kielten rakenteita ja sanoja.

Rakenteessa on paljon yhteistä suomen kielen kanssa muiden kielten ohessa.

Me kala-t kap-i-m ema-ve-m.

Minä kala-n nappa-si-n äidi-lle-ni.

Me-i kala-i-t kap-i-m-i ema-i-ve-m-i.

Me kalo-j-a nappa-si-mme äide-i-lle-mme.

SAMBOKA JA URALILAISET KIELET

Samboka	Eleva kala ved alna ujs.
Suomi	Elävä kala veden alla ui.
Viro	Elav kala vee all ujub.
Mokša	Erjai kal vedj ala uji.
Mari	Ilyše kol vüd ulyn ija.
Udmurtti	Ulep čorig vu ulyn uja.
Unkari	Eleven hal a víz alatt úszik.

SAMBOKA JA URALILAISET KIELET

Samboka	Peke lov lasen menes tovn selna.
Unkari	Fekete ló lassan megy a tó szélén.
Mansi	Petge luv lašinen mini tou silna.
Suomi	Musta hevonen hitaasti menee järven laitaa.
Viro	Must hobune läheb aeglaselt järve serval.

HISTORIAA

2009: Aleksej Arzamazov julkaisi Budinos-kielen Udmurtian Iževskissä. Se innoitti minut aloittamaan sambokan.

2014: Julkaisin sambokan ensimmäisen version

2015: Esitelmä sambokasta kansainvälisessä fennougristikongressissa (CIFU XII) Oulun yliopistossa

2022: Ohjaaja Topi Raulo tarvitsi ”futuristisen suomalais-urgilaisen kielen” lyhytelokuvaansa

Loin sambokan toisen version

- vähemmän äännteitä (š, ž ja č pois)
- lisää sanoja elokuvan dialogia varten
- luonnollisempi kielioppi

SUONSILMÄ (SOVNSILMA)

Aalto-yliopiston elokuvataiteen laitoksen (ELO) opiskelijoiden lopputyö.

Kesto 20 minuuttia

Kaikki vuorosanat sambokaksi

Elokuvan traileri:

<https://www.youtube.com/watch?v=S6g3i59uYoQ>

Elokuvan ensi-ilta oli 9.3.2024 Tampereen elokuvajuhlilla

<https://tamperefilmfestival.fi/festivaali-2024/>

(Tämän esitelmän kuvat on otettu elokuvasta.)

KIITOS!

KÖSENNEM!